

Vastaus tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2021

Khall 03.10.2022 § 189
323/00.03.01/2022

Valmistelija

Hallintojohtaja Jaana Salo

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n (410/2015) mukaisesti suorittaa arviointi siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnin lähtökohtana ovat valtuuston tilikaudelle asettamat sitovat tavoitteet. Jos kunnan taseessa olisi kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan olisi arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Kuortaneen kunnalla ei taseessa ole alijäämää.

Kunnanvaltuusto käsitteli 13.6.2022 kokouksessaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja päätti pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista seikosta vastaukset tulosalueilta kunnanhallituksen käsiteltäväksi ja, että kunnanhallitus ottaa kantaa koko arviointikertouksen sisältöön tulosalueiden kannanottojen lisäksi sekä toimittaa vastaukset tiedoksi kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on yleisellä tasolla ottanut kantaa kunnan taloustilanteeseen ja talousarvion toteutumiseen. Tarkennettuja huomioita arviointikertomuksessa on annettu kuntastrategian tavoitteista sekä erikseen joidenkin tuloalueiden osalta talousarviossa esitettyihin tavoitteisiin. Arviointikertomuksessa ei ole esitetty tarkempia yksilöityjä kysymyksiä, mutta joitakin erityisiä huomioita ja kehittämiskohteita on nostettu esille. Seuraavissa vastauksessa keskitytään edellämäinittuihin kohtiin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita, että muuttoliikkeen vahvistaminen ja palvelujen edelleen kehittämisen toimenpiteet kohdistuvat pääosin lasten ja nuorten palvelurakenteen kehittämiseen. Lautakunnan näkemyksen mukaan Kuortaneen kunnan aikuisväestölle suunnatut palvelut ovat hyvällä tasolla ja suosittelee viestinnän ja markkinoinnin painopistettä laajennettavan tältä osin.

Markkinoinnissa on ollut käynnissä Kuortane 2.0 kampanja, joka on keskittynyt palveluiden ja asumisen markkinointiin korostamalla mm Kuortaneen keskeistä sijaintia Etelä-Pohjanmaalla. Rakennustarkastajan mukaan edellä mainittu kampanjointi on lisännyt selkeästi esim. tiedusteluja Kuortaneen vapaista tonteista. Digi- ja väestötietoviraston muuttajatilaston mukaan Kuortaneen vuoden 2021 nettomuutto olikin positiivinen. Markkinoinnissa keskitytään tulevana vuosina edelleen positiivisen muuttoliikkeen vahvistamiseen. Yhtenä markkinoinnin kohderyhmänä tulee olemaan paluumuuttajat.

Sivistyshallinto

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota uuden koulun oppilasmäärän ylittymisen vaikutuksiin oppimis- ja työskentely-ympäristössä.

Koululla tehdyn asiakastytyväisyyskyselyn tulokset olivat hyviä. Opettajien kuormitus on kuitenkin lisääntynyt, minkä johdosta henkilökuntaa on kuultu. Henkilökunnan toiveet on huomioitu kehityksen käytössä.

Vapaa-aika

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota vapaa-ajan toiminnan osalta siihen, että toiminnallisten tavoitteiden asettelussa huomioitaisiin monipuolisesti koko väestörakenne.

Tämä on otettu huomioon uudessa kuntastrategiassa, jonka yhdeksi strategiseksi painopisteeksi on nostettu laadukkaat palvelut eri-ikäisille.

Tekninen toimi

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota investointien suunnitteluun ja aktiiviseen seurantaan.

Kuortaneen kunnan investointiohjelmaa valmistellaan yhdessä eri hallintokuntien ja tulosalueiden kanssa käymällä keskusteluja joiden pohjalta saadaan esitykset eri hankkeista. Tämän jälkeen tekninen lautakunta käsittelee saadut ehdotukset ja valmistelee seuraavan vuoden investointiohjelman kunnanhallituksen ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Säännöllistä seurantaa suoritetaan viranhaltijoiden toimesta kuukausittain ja hankkeiden aktiivivaiheessa sitäkin tiheämmin. Lisäksi investointien toteutumisesta raportoidaan kvartaaleittain toimielintasolle.

Ympäristölautakunta

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota kaavoitusprosessien tehokkuuteen, mutta toteaa prosessin hitauden johtuvan palvelutarjoajan resursseista.

Rakennusrekisterin päivitystä on kesän aikana tehnyt sitä varten palkattu henkilö ja työ osoittautui paljon luultua laajemmaksi. Vaikka rakennusrekisterin päivitystä saatiin paljon eteenpäin, on siinä edelleen virheitä ja puutteita. Työn loppuun saattamiseksi tehtävään tulee varata lisäresurssia jatkossakin.

Henkilöstöraportti

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota esimiestyön kehittämiseen ja henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen. Työhyvinvointikyselyjen vastausprosentti oli jäänyt merkittävästi tavoitteesta ja oli varsin alhainen.

Uudessa kuntastrategiassa on yhtenä painopisteenä hyvinvoiva ja osaava henkilöstö, mihin on asetettu eri mittareita tavoitteen seurannan varmistamiseksi.

Kunnanhallituksen kannanotto koko arviointikertomuksen sisältöön

Kuortaneen kunnan taloudellinen tilanne on säilynyt hyvänä, minkä tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan. Lautakunnan analyysi kunnan taloudesta liittyen kriisikuntakriteereihin on hyvä ja avaava.

Lautakunta tuo esille arviointikertomuksessa, ettei kunnanhallitus ole käsitellyt vuoden 2020 arviointikertomuksen kommentteja ja toimenpiteitä, viitaten kuntalain 121 §:ään kunnanhallituksen velvollisuudesta antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus toteaa, että tämä otetaan huomioon jatkossa ja arviointikertomus tullaan käsittelemään vuosittain kunnanhallituksessa. Samalla kuitenkin on tuotava esille, ettei tarkastuslautakunta vuoden 2020 arviointikertomukseen liittyen ole esittänyt kunnanvaltuustolle että se pyytäisi kunnanhallitukselta kommentteja tai lausuntoja arviointikertomuksesta, ainoastaan esittänyt arviointikertomuksen valtuuston käsiteltäväksi.

Yleisenä kommenttina lautakunnan huomioon väestörakenteen kehityssuuntaan ja siihen liittyvään tavoitteeseen voinee todeta, ettei kunnalla ole halua siirtyä tietoisesti niin sanotun laskevan väestökehityksen tielle. Kunnanvaltuuston 26.9.2022 hyväksymän uudenkin kuntastrategian mukainen tavoite asukasluvun kasvusta huomioidaan myös talousarvion tavoitteita suunniteltaessa. Tästä riippumatta toiminnallinen suunnittelu saattaa toisinaan sisältää molemminsuuntaista kehitystä yksikköjen lukumäärän osalta.

Lautakunta kiinnittää aiheellisesti huomiota valmiussuunnittelun tärkeyteen, jonka merkitys korostuu epävarmassa ja nopeasti muuttuvassa maailmantilanteessa. Koronapandemian lisäksi tämän merkitys on korostunut helmikuussa 2022 syttyneen Ukrainan sodan johdosta.

Lautakunnan huomioima talousarvion tavoitteiden selkeys ja mitattavuus on tärkeää talousarvion toteutumisen tehokkaan seurannan onnistumiseksi. Mittareiden tulee olla konkreettisia ja helposti raportoitavissa. Kunnanvaltuuston hyväksymä uusi kuntastrategia tulee tukemaan strategiaan pohjautuvien mitattavien tavoitteiden asettamista jatkossa.

Arvioinnissaan tarkastuslautakunta on käynyt läpi kunnan organisaation toimialakohtaisesti, mikä kohdistumisen kannalta on selkeyttänyt lautakunnalle vastineiden antamista. Kehittämisehdotuksena kunnanhallitus tuo esille, että jatkossa arviointikertomus sisältäisi kohdistettuja kysymyksiä. Tämä helpottaisi edelleen vastineiden antamista.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki
Päätösehdotus:	Kunnanhallitus 1) esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi esittelytekstiin sisällytetyt vastaukset vuoden 2021 arviointikertomukseen liittyen 2) antaa vastaukset tiedoksi tarkastuslautakunnalle.
Päätös:	Ehdotus hyväksyttiin Seppo Palomäki tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana, ilmoitti esteellisyytensä ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
Lisätietojen antaja	Hallintojohtaja Jaana Salo, jaana.salo@kuortane.fi , 040 505 7803 Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi , 050 406 6645